

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 czerwca 2017 r.

Pozycja 100

POSTANOWIENIE

z dnia 1 czerwca 2017 r.

Sygn. akt Ts 59/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński – przewodniczący i sprawozdawca
Julia Przyłębska
Leon Kieres,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia J.Ż. na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 kwietnia 2017 r. o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 9 marca 2017 r. (data nadania) J.Ż. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, ze zm.; dalej: ustawa o emeryturach) – w zakresie, w jakim przepisy te mają zastosowanie wyłącznie do pracowników, a nie do ubezpieczonych, przez co nie uwzględniają pracy wykonywanej przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych jako tytułu uprawniającego do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ze względu na świadczenie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – z art. 2 i art. 32 Konstytucji.

2. Postanowieniem z 27 kwietnia 2017 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał uznał, że skarżący nieprawidłowo przywołał wzorce kontroli konstytucyjności, przez co sformułowany przez niego zarzut nie spełnia warunków określonych w art. 79 Konstytucji oraz art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK).

3. W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący nie zgodził się ze stanowiskiem Trybunału. W jego przekonaniu wskazał prawa podmiotowe podlegające ochronie, tj. prawo do równego traktowania i zasadę sprawiedliwości społecznej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym. Bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny uznaje, że postanowienie o odmowie nadania rozpatrywanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie zasługują na uwzględnienie.

3. Trybunał podtrzymuje stanowisko, zgodnie z którym skarżący nie wskazał wzorców kontroli, z których wynikałyby jego prawa podmiotowe chronione konstytucyjnie, co wykluczyło nadanie rozpatrywanej skardze dalszego biegu. Na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji „każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji”. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że przedmiotem skargi mogą być wyłącznie te przepisy prawa, na podstawie których sądy ukształtowały sytuację prawną skarżącego, a wzorce kontroli muszą statuować konstytucyjne wolności i prawa, które w wyniku zastosowania kwestionowanych, niezgodnych z Konstytucją, przepisów zostały naruszone. Skarga konstytucyjna została więc ukształtowana jako środek zindywidualizowanej kontroli konstytucyjności o ograniczonym zakresie, mający służyć ochronie naruszonych konstytucyjnych praw podmiotowych skarżących.

3.1. Zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie wzorca kontroli określonego w art. 2 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę na to, że stanowisko w sprawie niedopuszczalności przywoływania art. 2 Konstytucji jako samodzielnego wzorca kontroli w sprawach skargowych przedstawił w postanowieniu pełnego składu z 23 stycznia 2002 r. (Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60). Trybunał podziela przyjęty tam pogląd i jednocześnie przypomina, że na gruncie procesowym – zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 1 lit. e *in fine* ustawy o TK – wszystkie składy orzekające związane są zapatrywaniem prawnym wyrażonym w orzeczeniu pełnego składu, dopóki inny pełny skład od niego nie odstąpi. Trybunał uznał, że żadnej z zasad wyprowadzonych z art. 2 Konstytucji, tj. zasady demokratycznego państwa prawnego, zasady dostatecznej określoności przepisów prawa, zasady przyzwoitej legislacji i zasady sprawiedliwości proceduralnej, nie można uznać za prawo podmiotowe podlegające ochronie w postępowaniu zainicjowanym wniesieniem skargi konstytucyjnej. W ocenie Trybunału skarżący nie wskazał przy tym podmiotowych wolności ani praw wynikających z art. 2 Konstytucji, które mogłyby być podstawą skargi konstytucyjnej.

3.2. Podobnie negatywnie należy ocenić wskazanie art. 32 ust. 1 Konstytucji jako wzorca kontroli. Postanowienie z 24 października 2001 r. (SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225), w którym Trybunał wypowiedział się na temat braku możliwości powoływania art. 32 ust. 1 Konstytucji jako samoistnego wzorca kontroli, zostało również wydane w pełnym składzie, co wyklucza odstępianie od wyrażonej w nim oceny prawnej.

W przypadku, gdy w skardze nie wskazano żadnych praw podmiotowych konstytucyjnie chronionych, brakuje w niej punktu odniesienia dla weryfikacji konstytucyjności kwestionowanej regulacji, co uniemożliwia nadanie jej dalszego biegu.

W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.